

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANER - *bladet*

Månedsskrift for Soransk Samfund

Årgang 69 . Nr. 8

Oktober

1984

Batøkplænen foran Ingemanns Hus er nu blevet parkeringsplads
(Hemming Andersen, fot.)

Indhent tilbud på

Person-, Last-, Varevogne

MERCEDES-BENZ

4300 HOLBÆK
Hovedvej 4
(03) *43 41 22

4400 KALUNDBORG
Slagelsevej 162
(03) *51 11 66

4500 NYKØBING Sj.
Autogården
(03)* 41 11 22

Nyt tøj til bilen

ALTIKA

Autokonfektion
Blegdamsvej 28
2200 København N
(01) 39 64 41

Poul & Bent Henningsen
(1939)

H. C. Bjødstrup
Jensen

Urmager & Optiker

St. Kongensgade 32
1264 København K
Telf. 15 18 21

Grundlagt 1821

Sorø Akademis
Skovdistrikt

Telf. (03) 63 01 25

gælder det **SPHAGNUM** så tal med

Pindstrup Mosebrug A/S

Pindstrup
8580 Ryomgård
Telefon (06) 39 61 00

SAAB
DACIA

Salg - Service

Aut. -forhandler
NIELS THIELE

Automobiler
STENLØSE

Tlf. (02) 17 00 72

ISS Linnedservice A/S

NÆSTVED . TELEFON 72 25 50

En historisk cricketdag

Søndag den 9. september fik rektor *Erling Kristensen* igen prøvet noget nyt og blev derved umærkeligt spundet endnu mere ind i facetterne af gammelsoranernes mytemagi. Sagen var den, at han ved det dejlige aftensmadsbord var det eneste tilstedeværende medlem af Soransk Samfunds bestyrelse. Det blev derfor rektor, der med synlig glæde overrakte samfundets cricketbat til *Jon Holst Christensen* (1. Ger med god cricketfamilie i Ringsted som basis) for en aldeles enestående god indsats ved gærdet og som kaster. I elegant stil til offsidens blev han topscorer med 38 p. og som kaster 3 gærder for 19.

Overrækkelsen skulle egentlig havde været en opgave for samfundets nykårede formand *Ib Juul* (S 1947), der troligt (sammen med klassekammeraten, førne tiders cricketer *Niels Estrup*) overværede det meste af dagens festivitas, men som måtte vende hjem til sine undersætter kl. 15,30, fordi han skulle være yndlingsoffer ved premieren på årets Herlevrevy. Han skulle jo også have tid til at få borgmesterkæden på. Det var iøvrigt en oplevelse at iagttage formandens stigende mystifikation efterhånden som han under kampens forløb af ihærdige medsoranere blev indviet i cricketspilletts grundregler samt finesser af teknisk og taktisk art.

Det var de gamles ad hoc-anfører, »Soranernes« formand, *Flemming Balstrup* (S 1948), der overrakte spillernes bat til skoleholdets solide åbningsgærde *Søren Fink*.

Begge prisuddelere slap godt fra deres hverv, men den tale, der gik mest ind, blev holdt af Skoleholdets anfører *Jens Christian Jørgensen*. Vi tilrejsende forstod at han havde sin andel i skolens voksende cricketentusiasme, og vi forstod også, hvorfor netop han var blevet valgt som anfører for S.A.S. XI 1984.

Og nu kommer vi til det historiske. For første gang nogensinde (og det er længe), var der piger på skolens XI. Lad deres navne: *Lizette Hansen* og *Rie Sørensen*

stå med flammeskrift i den næste Akademi Sorana.

Laurids Schröder (S 1925) – de gamles samlingspunkt endnu engang – kom til ved bordet at udtrykke en tiltænkt velment konstatering af, at det egentlig var svært at se forskel på pigerne og drengene. Det medførte selysagt en voldsom reaktion fra både gamle og unge drenge med opfordring til Laurids om at pudse brillerne.

Desværre stod pigernes navne ikke (endnu) spillemæssigt i flammeskrift i regnskabsbogen. Det rådede *Thomas Petersson*, der sammen med topidrætsmanden *Elkana Grønne* tager sig af skolens crickettræning, til en vis grad bod på.

Han kunne huske, at der på skolen skulle findes en evigtværende *Sportspokal*. Da den ikke havde været til at finde, skulle han til for 1984 at uddele en anden sølvpokal til erstatning herfor. Et hurtigt blik fra rektor fik ham til i sin tale at væve det par minutter videre, som det tog rektor at fremtrylle den rigtige pokal fra rektorkontorets gemmer. Alt var således på plads og i orden, da Thomas under stor applaus fra hendes kammerater ved bordet kunne overrække dette fornemme trofæ til forannævnte *Rie Sørensen*. På den ene eller anden måde skal det nu også engang blive *Lizettes* tur.

Som det vil forstås oplevede vi altså endnu engang en dejlig dag med sædvanlig hjertelig gæstfrihed fra skolens side. Resultatet af denne årlige broderdyst er normalt bedøvende ligeegyldigt. Men lad det være sagt, at de gamle – relativt unge 2. divisionsspillere – kun opnåede at score 128, og at skoleholdet m/k var oppe i halvfemserne, før deres sidste gærde faldt. En beskeden margin, som gerne må indsnævres yderligere.

Men hvor var det synd, at vi var så få på det dejlige stadion.

Udover de nævnte havde tidligere rektor *Arne Østergaard* (S 1929), *Svend Ravnig* (S 1935), *Henrik Blemmer* (S 1945), *Jørgen Arnshjerg* og *Kaj Jørgensen* (begge S 1946) sluttet sig til tilskuerskaren udover en rar anonym dame med en dejlig re-

triever. Der er plads til mange flere næste år – hvis vi bliver mange nok, vil der sikkert blive fremskaffet nogle tilskuerbænke.

Ex tuto: At referenten ikke kunne nære sig, men dagen lang – og derfor også ved aftensbordet – måtte boltre sig i nostalgien omkring Store Plads og cricketspillet som livsform, er det vist overflødigt at nævne.

Helge Hørby (S 1938).

P.S. Afdøde *Erik Richardts* bat blev overdraget C. C. Soranerne til ejendom og minde.

Red

Caribien, et paradys på vulkaner

Causeri ved Soranerfrokosten den 5. april
af Mogens Boisen

Caribien er i de flestes opfattelse et under-skønt paradys, et område værd at gæste. Denne opfattelse er forkert! Caribien er fyldt med problemer, her lever man faktisk »på vulkaner«.

Caribien eller Vestindien kalder man den øgruppe, der strækker sig i en bue fra Florida i nordvest til Venezuelas kyst i sydøst og som adskiller den mexicanske bugt og det caribiske hav fra det atlantiske ocean, de Store Antiller: Cuba og Bahama-øerne, Jamaica, Haïti og Puerto Rico, Jomfruøerne (herimellem de tidligere danske øer, St. Croix, St. Thomas og St. Jan (John) solgt til USA i 1917) og de Små Antiller der fortsætter i Leewards Islands langs Venezuelas nordkyst. Jeg har været næsten alle steder dernede, og de steder jeg ikke har besøgt, vil jeg fortælle om med samme ret som Jules Verne, der som bekendt skrev om Månen uden at have været der, og Søren Kierkegaard, der skrev om ægteskabet uden at have været gift!

Historien bag Caribien begynder med Columbus, men ham kan I læse om andet steds. Jeg går lige til sagen: Store dele af Caribien er i dag USA's Mallorca: ver-

dens dyreste luxushoteller ligger strøet omkring ved øernes skønne strande, her bruger turisterne på en dag, hvad negerbefolkningen klarer sig for på to måneder. Verdens måske dyreste hotel, »Sandy Lane«, ligger på Barbados, tag ikke dertil! Mellem 12 og 14 spiser samtlige tjenende ånder frokost, og gæsterne er overladt til sig selv. Man må også selv bære kufferterne til og fra taxien – det hotel var simpelthen ikke pengene værd! Vi står her overfor hvad jeg vil kalde »det caribiske paradox«: Øerne producerer i dag meget lidt selv – for eksempel ananas, bananer og rom – resten må indføres. Man satses stærkt på turismen, men samtidig nærer befolkningen, der for det meste er forarmet (visse steder er op mod 95 % negre), fjendtlige følelser overfor de hvide, som de lever af!

Stærke uafhængighedsstrømninger er i gang i hele det caribiske område, der ganske naturligt er en ypperlig grobund for kommunisme. Fidel Castro har selvfølgelig prøvet på at fiske i rørt vand. Grenada skulle gøres til et arnested, men det tvang USA – hvad enten man nu kunne lide det eller ej – til at gribe ind. Jeg vil i denne forbindelse rose mig selv i største beskedenhed For 3 år siden skrev jeg hvad der ville ske – det skete! Der er ballade og uro alle vegne. På det engelske Bermuda, hvor forholdene var bedre end på noget andet sted i Caribien, og hvor negrene udgør halvdelen af befolkningen, kulminerede utilfredsheden i mordet på den britiske guvernør. Gerningsmændene blev hængt, og negerbefolkningen strejkede. Bahama-øerne har også været skueplads for mange skandaler, og på de franske øer i de Små Antiller gentager mønstret sig: strejke og ballade. Den forarmede befolkning nyder godt af det sociale system, men der er ingen glæde, arbejdsløsheden er her, som overalt i Caribien, stor og den indfødte befolkning er faktisk ulykkelig midt i »paradiset«!

Ja, hvad med det »paradisisk skønne« Caribien? Det findes ikke! Strandene er – det skal indrømmes – vidtstrakte og

spændende, men jeg vil påstå, at det eneste smukke syn derovre er vulkankeglerne, som visse steder rejser sig mod himlen. Det var da også den franske ø Martinique med dens berømte vulkan Mont Peleé, der tiltrak mig. Ved det frygtelige udbrud i 1902 ødelagdes hovedstaden St. Pierre og alle omkom undtagen straffefangen monsieur Sybaris, der var buret inde i et underjordisk fængsel. Det var ved denne lejlighed at det danske flådefartøj »Valkyrien« smukt gjorde sig bemærket ved evakuering af befolkningen. I dag synes vulkanen at være harmløs, men man kan jo aldrig vide. På den ligeledes franske ø Guadeloupe er der også vulkaner, men i øvrigt – som de fleste steder i Caribien – intet landskabeligt af de store. På Saint Barthélemy har man en hovedstad, »Gustavia«, navngivet dengang svenskerne besad øen, de blev imidlertid trætte af det hele, og den gik til Frankrig. Saint Lucia (engelsk) har nogle af de fornemste luksus-hoteller i hele verden, den forarmede lokalbefolkning bor i rønner, som man ikke ville byde danske grise! Bilharziose er endemisk her, sygdomme og orkaner gør sit til forarmelsen.

I 1966 var jeg første gang på de tidligere dansk-vestindiske øer – Charlotte Amalie på St. Thomas har fine arkitekturmindesmærker i colonial style – men du skal ikke gæste vore tidligere tropekolonier i den tro at du som dansker er noget særligt, her gælder janteloven til fulde! Man skal ikke »reklamere« med at man er dansk, folk er ligeglade og anser én nærmest for at være besværlig. Da vi havde øerne, blev de betragtet som et forvinsningssted, hvor de hvide sad på toppen og de sorte i bunden. I dag er bøtten vendt. På St. Thomas er alle servicefunktionerne på hotellerne i hænderne på negre, mens alle gæsterne er hvide. Kriminaliteten på øerne er væsentlig højere end i Chicago. Man fraråder kvinder at gå alene ud om aftenen, mænd klarer sig bedre, de mister i hvert fald kun tegnebogen! På St. Jan ligger et berømt hotel, hvor dagens middag koster ikke under kr. 1200,00

pro. persona, og så er drinks så sandelig ej inkluderet! – Bliv væk! Enhver romantik i forbindelse med »de gamle kolonier« er falsk.

Jeg ved faktisk ikke hvad det er, der lokker turisterne til det »paradisiske« Caribien? Strande og badeliv alene er næppe nok, men måske trækker luxushotellerne, hvor rige turister kan kæve den med sprut dagen lang, toldfrie områder – etableret for netop at trække turisterne til – lokker vel også, uden dem er tilværelsen i paradiset simpelt hen umulig! Konklusionen må være: Tropeparadiset eksisterer i hvert fald ikke i Caribien. Livet derovre er ikke spændende, man bliver i dårligt humør, og det er ikke pengene værd: 14 dage kan ikke gøres for under d. kr. 20.000,00 pro. persona! Fortryd ikke at I ikke har været der! I får 5 gange mere for pengene, mindst, på de Canariske Øer eller selv på Mallorca!

(PR ref)

Kære Mogens Lerche!

Du undrer dig i et indlæg i sidste nummer af Soranerbladet over, at soranerfrokosterne afholdes midt på dagen, hvor angiveligt de fleste af Soransk Samfunds medlemmer er forhindrede i at komme.

Jeg forstår godt din undren og har da også engang selv tænkt som du. Når jeg i dag mener, at soranerfrokosterne, der er et vældigt aktiv for os, nødvendigvis må blive liggende kl. 12,15, er det, fordi jeg er overbevist om, at et hvilket som helst andet tidspunkt vil give et væsentligt dårligere fremmøde end i dag. Det er nok rigtigt, at flere har mulighed for at komme efter kl. 17,00 – men de kommer bare ikke. Hjem og børn trækker mere end et soranerarrangement hver måned.

Heldigvis foregår der meget andet i Soransk Samfund, som medlemmerne kan komme til. Og endelig har vi bladet som et fortrinligt bindeled, også med de gammelsoranere, der bor i udlandet og slet ikke kan være med til vore arrangementer.

Venlig hilsen
Ib Juul (47)

Kapitelsalen ved junifrokosten

Dan Finks interessante redegørelse vedrørende 1586-1986 mindesmærkets placering i det gamle kapitelsalsområde blev suppleret af undertegnede med nogle oplysninger om cistercienser-byggeskik sagen vedrørende: Kapitelsalens gulv i cistercienser-klosteret ses ofte forsænket i forhold til gulvniveaet i klostergangen, hvis gulv atter kan ligge lidt lavere end klostergårdens niveau, men det er ingen ufravigelig regel.

I Løgumkloster, for eksempel, ligger kapitelsalen forsænket nok til, at der langs væggene er plads i højden til 3 brede trin, der fungerer som siddepladser for munke-
ne under »kapitlet«. Midt for udgangen i vestsiden stod op mod østmuren abbedens stol og foran denne, midt i salen, lå »skyld-stenen« nedfældet i gulvet, her knælede de, der havde forbrudt sig mod klosterreglerne, og her modtog de straffen. I Løgums skønne kapitelsal er der 4 fritstående søjler og rummet har selvfølgelig 9 hvælvinger. I Sorø har kapitelsalen måske kun haft 2 fritstående søjler – rimeligvis de 2 vældige jævnhøje pragtsøjler, der i dag står på kirkegården i muggen upåagtethed – og salen har folgelig »kun« haft 6 hvælvinger, men nogen garanti har vi ikke, vi ved ikke med bestemthed, om kapitelsalen har haft 4 søjler og været et »skib« bredere mod øst, kun udgravninger vil kunne give os visshed. Vi véd heller ikke, om salens gulv har været forsænket (omkring 3 fod), eller om det har været i flugt med klostergangens gulv, der atter har ligget i niveau med Fratergården, måske har det hele ligget i samme niveau som i Fontenay. Hvis dette skulle have været tilfældet, og hvis Fratergårdens niveau i dag blot så nogenlunde svarer til klostertidens*, så er det let at se, at der skal ikke graves meget i dybden her, før man ramler ned i eventuelle grave! Har gulvet været forsænket, så har man naturligvis lidt mere at løbe på men alligevel meget at tage sig i agt for: Gulvfliser og gravsten kan være af betydnings-

fuld kunstnerisk og uvurderlig historiske værdi!

Det ville givetvis være tilrådeligt, hvis man skaffede midler og arkæologisk ekspertise til en *lyn-prøve-udgravning* netop på det sted i kapitelsalsområdet, hvor stelen tænkes anbragt! Melder arkæologerne banen fri, så undgås måske en senere (kostbar!) flytning! Men afslører spaden værdifulde arkæologiske detaljer, så må stelen opstilles et andet sted!

Paul Rantzau

*

Ægne minutiose udmålinger af Mallings original-opstalt i Nationalmuseet af kirkens sydside, med den bevarede nordre munkegang, kan tolkes i denne retning.

Jeg vil i et senere nummer af Soraner-Bladet gøre rede for resultaterne af dette arbejde, der har afsløret adskillige interessante ej tidligere påagtede detaljer.

Gammelsoranerbasketball

Lørdag den 10. november kl. 13,30 er der igen basketball på Akademiet, og man må håbe, at arrangementet bliver lige så godt som sidste år.

Udover et (to?) herrehold vil vi også forsøge at stable et damehold på benene.

For interesserede, herrer såvel som damer, bør tilmelding ske hurtigst muligt til nedenstående.

Tilskuere er iøvrigt meget velkomne!

Ib Mortensen (S 80), Kantorvænget 240
8240 Risskov, Tlf. (06) 21 34 06

Efterlysning (København)

Thomas Christiansen

Hesseløgade 56, st.

Birgit Andersen

Frederiksgade 5, sth.

Jens Hviid

Frederiksgade 5, 2tv.

er i følge posthuset flyttet, men ikke opgivet adresseordning.

Oplysninger bedes givet til kassereren Finn Harlang.

Red

Frokosten den 6. september

Høstfrokost i »Hansens gamle Familiehave«! Vi sad hyggeligt bænked under glas-taget, mens trafikken larmede udenfor og andre gæster småsnakkede i baggrunden. De store træers bladhang var så tæt at sol-skinnet ikke nåede til bunds, til gengæld gik stemningen til tops.

Formand Ib Juul bød velkommen og omtalte indledningsvis (foranlediget af Mogens Lerches forespørgsel i Soraner-Bladets septemбернаummer side 122) »problematikken« omkring frokosterne (referat bringes særskilt), *der fremdeles vil falde på torsdage: den første torsdag i måneden kl. 12 (start 12,15) i restaurant »Al-légade 10«*. I sommermånederne juli og august (undtagelsesvis som i år også i september) flytter vi til »Hansens gamle Familiehave«, Pileallé 10-12. Eventuelle ændringer i arrangementet, samt oplysninger om foredrag, meddeles i Soraner-Bladet, som det i øvrigt anbefales af nærlæse også desangående for at undgå skæbnesvangre misforståelser: Vor formand Ib syntes at juli-frokosten nok havde været vældig hyggelig, men kun tre var mødt op, »det måtte da være bundrekord«? Det var der nogen der ikke rigtig kunne få til at rime: »Vi var da tolv«! Det viste sig så at de tre havde bænket sig i »Petersens gamle Familiehave« i nummer 16: Formanden, tidligere næstformand Svend Clausen samt Gudmund Magnussen, tidligere bestyrelsesmedlem, havde hygget sig vældigt ved blandt andet at gennemdiskutere sygehusforholdene – et stenkast' derfra sad de tolv »nærlæsere« på den rigtige adresse og savnede den nye formand! Det er vist første gang soranerfrokosten er blevet afholdt på to steder samtidigt, i hvert fald i samme by!

Da formanden tøvede med at opfordre til samsang, udrød Herluf nervøst: »Skal vi ikke synge? Er formanden en rebel?« Dette viste sig nu ikke at være tilfældet, han foreslog dristigt at Rantzau skulle synge for, og da Herluf samtidigt kundgjorde at vi fra nu af måtte undvære hans malmfulde forsangerrøst – »Jeg har på-

draget mig en stemmebåndslidelse, der sætter en grænse for stemmeudfoldelsen!« – var gode råd dyre: kunne Rantzau nu huske ordene? Herluf støttede ham: »Du har den fine stemme, jeg har den gode hukommelse«! Tvunget til at gå frivilligt med oplod den gamle fhv. red. sin røst mens Herluf sufferede så højt og tydeligt at ikke alene forsangeren men også samtlige tilstedeværende hørte ordene, hvilket selvfølgelig motiverede formanden til at takke Herluf hjerteligt for hjælpen som exqvistit souffleur, en betydningsfuld og ny rolle, som vi håber han vil fortsætte i og – som tilforn – forvandle mumlekvad til skønsang! – Det traditionelle navneopråb fandt nu sted, det fik også nogle formandsord med på vejen:

»De gamle ritualer skal vi værne om, de er ikke gode fordi de er gamle, men de har holdt sig og er blevet gamle fordi de simpelt hen er gode«! – Svend Clausen, som vi med glæde atter så iblandt os, bragte interessant litteraturhistorisk nyt til torvs: i Julius Clausens og P. F. Rists »Memoirer og Breve« (Kbh. 1905-27, 1-50 i 51 bind), havde han i Pastorinde Pauline Petersens Erindringer fundet stof af soransk interesse! Hør nu: Efter mange års ansøgninger til Cancelliet fik Ingemann et plankeværk om sit hus i Sorø. Han måtte imidlertid skrive en ny ansøgning om at få det malet.

Den æteriske fru Ingemann skrev under-neden: »Det himmelblaat maa være/og ligne Luft og Atmosfære«! Men ikke nok med det, den dygtige og bryske administrator for Akademiets gods, Poul Christian Stemann, som man ikke ligefrem tillægger en poetisk åre, skrev nedenunder: »Det smøres skal med Tiære/saa det kan holdbart være«! Og det er det eneste vers, siger man, som Stemann har skrevet! Ib introducerede derefter dagens taler Georg Lemke fra »Danida« (afdelingen for ulandsbistand under udenrigsministeriet), der – med Lemkes egne ord – ville holde »et beskedent causeri med et bitte sniff om Tanzania«. Det yderst interessante foredrag, der på storartet vis blev illustreret af et informativt

materiale i form af landkort og tryksager, brugskunst, kunsthåndværk, legetøj, billeder og malerier, bringes som særskilt indlæg.

De tyve fremmødte var: Æresmedlem og nestor Herluf Krog-Meyer 09, C. C. Andersen 14, Svend Clausen og Laurids Schrøder 25, Mogens Kongsted 26, Dan Fink 27, Peter Waagstein 31, Niels Tholl 33, Paul Rantzau 37, Niels Saxtorph 40, Finn Harlang 45, Ib Juul 47, Knud Holst Andersen og Georg Lemke 54, Niels Ulrik Kopp, Erik Palm og Jens Reedtz Sparrevohn 58, Troels Lauritzen 61, Hans Kiesow (der Tatzelwurm genannt) 73, og, som den søde rosin udi pølse-enden, benjamin Sara Johansen fra 83 (ta nogen af samme årgang med til næste frokost, Sara!). Det var de 20. Som den 21. deltog søde Hanne, der ganske vist ikke er soraner, men som alligevel har en rem af huden, da hun er gift med Hans og gerne ville opleve hvordan en soraner-frokost spændte af.

Nachspielet blev formidabelt. Kopp, Saxtorph, Sparrevohn og Tholl sad der da referenten kom anstigende. Noget senere mødte Holst Andersen og Lemke op, og pludselig stod Jan Stubbe Østergaard 67 (magister udi klassisk arkæologi) midt iblandt os. Stemningen nåede olympiske højder (godt godtøl banede vejen) og pludselig var klokken 17,45.

Rantzau

Talere ved Soranerfrokosterne

I november taler pastor *Elna Bækdorf* om Holbergfestivalen i Sorø.

I december kommer arkitekt *Jørgen Sestoft* (S 53) og taler om industribygningers arkitekter bl.a. Østre gasværk, tegnet af Morten Nyrop og den militærklædefabrik i Usserød.

I januar er ordet frit.

I februar taler lektor *Henning Andersen*, Sorø om Hauchs fysiske kabinet og A. W. Hauch selv.

Og hermed har *Per Salling* overgået sig selv!

Red

»Apropos Fugl Føniks«

Brev fra Krudspeter

SB feb.-84

Det forekommer mig at der mangler noget i notitsen, ihvertfald er parentesens ikke sluttet, og det skyldes vist ikke overgangen til A-5 formatet.

Men apropos Mark Twain, det var jo hans pseudonym, hans navn var Samuel Langhorne Clemens. Pseudonymet stammer fra hans liv ombord på hjuldamperne på Missisippi floden ved dens altid skiftende mudderbanker, hvor lodsen til staidighed måtte »lodde« sig frem.

Den mand, der loddede, råbte dybden til lodsen, så snart loddet ramte bunden, og et af disse råb var »Mark Twain«, måske en angivelse af en farlig dybde.

Det kommer vist som en overraskelse, at forfatteren af »Tom Savager« og »Hucklebury Finn« også har oversat Heines »Die Lorelei« på en ikke helt ufiks måde:

The Loreley

I cannot divine what it meaneth
This haunting nameless pain:
A tale of the bygone ages
Weeps brooding through my brain.
The faint air cools in the gloaming,
And peaceful flows the Rhine,
The thirsty summits are drinking
The sunset's flooding wine.

The loveliest maiden is sitting
High-thrones in yon blue air,
Her golden jewels are shining
She combs her golden hair;
She combs with a comb that is golden,
And sings a weerd refrain;
That steeps in a deadly enchantment
The listener's ravished brain.

The doomed in his drifting shallop
is franced with the sad sweet tone,
He sees not the yawning breakers.
He sees but the maid alone.
The pittiless billows engulf him!
So perish sailor and bark,
And this, with her baleful singing,
is the Loreley's gruesome work.

Anti-Ferristforeningen 1920

Gennem fru *Gerda Gottlieb* i Sorø er Soransk Samfunds Arkiv kommet i besiddelse af et dokument, der består i ovennævnte forenings love og en række sange, skrevet til Stines pris.

Stine er den kendte moderlige trøsterinde for mange generationer soranere, der kom på »Ægir«, mens hendes mand var skovløber der, og senere i Vindelbrohuset, hvor man nød godt af hendes kaffe og bagværk.

Må det være tilladt at minde om, at Vindelbrohusets navn *ikke* hentyder til en derværende vindebro, men forklares ved, at der boede en mand i huset ved tilnavnet Vendelbo, fordi han var fra Vendsyssel. Han havde på Christian den Fjerdes tid det hverv at skyde heste for vogne, der uden tilladelse kørte på Kongevejen.

De fleste medlemmer af denne forening er døde. De blev alle studenter i 1920, men det kunne være interessant at få at vide, hvad foreningens navn hentyder til.

Lovene lyder således:

For at lovfæste den allerede årgamle *Anti-Ferristforening* vedtages følgende grundlov:

§ 1. Foreningens navn: Societas Anti-Ferrum.

§ 2. Foreningens formål: Bekæmpelse af Ferrum og alt dets væsen.

§ 3. Virkemidler: a) at ignorere det, b) at sjofle det, c) at håne det med miner og blik, d) ikke at modtage dets invitationer, e) ikke at hjælpe det med skolearbejde.

§ 4. Medlemmernes kendetegn: Den autoriserede A.F. pibe.

§ 5. Foreningens mødested: Stines kaffehus.

§ 6. Hilsen og feltråb: Antiferrum, (kan multipliceres).

§ 7. Faste møde: Tirsdag kl. 3.

§ 8. Emblem bæres synligt ved hvert møde.

§ 9. Medlemmerne kan være alle 3. g'ere, dog kun sådanne, der måtte aflægge ed på forfatningen, og de skal autoriseres af det samtlige societas.

§ 10. Foreningen styres ved majoritetsbestemmelser.

§ 11. Straffelov (kasserer: Minor).

Bøder: a) for at hilse-10 øre, B) for at omtale det kønt-50 øre, c) for at omtale det med hun-10 øre, d) for at nævne det med døbenavn-25 øre, e) for at glemme emblemet-25 øre, f) for at modtage invitation-Ekskludering, g) for at hjælpe det med skolearbejde-fra 25-50 øre.

§12. Gratialer kan uddeles efter foreningens skøn.

§13. Foreningen besidder en forhandlings- samt en bødeprotokol, hvori medlemmerne nedskriver deres navne ved hvert møde, og hvori optegnes alt mindeværdigt.

§14. For at tilvejebringe en forenings-sangbog uddeles eventuelt gratialer. Jvf. § 12. Desuden optages heri alle litterære arbejder inden for Anti-Ferristgenren.

Af foreningen i samlinger vedtaget og fra dags dato som lov gældende.

Sorø den 2/IV 1919.

Underskrevet og beseglet af: *Ebbe J. Christiansen*, død 22/3 1973, *Tage R. Christiansen*, død 3/10 1983, *Steen H. Clausen*, død 17/3 1969, *Steen Danielsen*, *Christian Thorvald Elling* død 1974, *Herluf Raaschou-Nielsen* og *Henrik Rechen-dorff* død 1977. (Alle studenter fra 1920).

Den omtalte bødeprotokol og forhandlingsprotokollen er ikke med i vort materiale, men foreningen må have eksisteret i en længere periode, for der er et lille grønt oktavhefte med diverse signerede sange, både i forfatterens originalmanuskript og indført i notesbogen.

Som en prøve hensættes en sang om en tur til Herlufsholm:

Ved A-F-landskongressen den 22.-23. november 1919.

(Mel.: Der står et træ ved gymnasiets port).

Velkommen venner til Næstved by,
tag plads ved bordet i vor stue;
lad sangen klinge højt mod sky,
lad hjertets glædesflammer lue;
vi skal os glæde i et munter lag,
vi vil os skaffe her en munter dag,
lad mangt hurra
runge herfra –
men først skal I programmet høre:

Først spiser vi os en pukkel til
– ja lad jer maden rigtig smage –
og derpå kan vi (hvis I da vil)
en tur i Næstved Kino tage;
først skal vi se en munter tegnefilm,
en udenlandsk og så vor egen film,
se hr. Chaplin
gå på slap lin'
og »surrogat Gedb's« Mortensen se.

Når så vi endt har vor kinotur
og har beundret filmens charme,
vi trænger hårdt til en lille lur
og hviler snart i Morfeus' arme;
da vi jer ej i huset her kan have,
I nøjes må med det ved siden af.
Sov vel – god nat –
husk bare at
i morgen er det atter søndag.

Når vi vor frokost fortæret har,
vi vil en tur i byen tage;

til Herlufsholm vi langs åen ta'r,
og vender glade her tilbage;
med undren vil vi på den skole se,
men glade vil vi til hverandre le:
Der er – skønt flot –
ej nær så godt
som på vor egen Sorø Skole!

(Vend benene i vejret!)

Når så omsider den time slår,
da vi forlade skal vort Næstved,
jeg håber, at I med tanken går:
»Den søndag var der sjov og fest ved«!
og gid det ej den sidste blive må,
gid vi må mangen anden festdag få,
så at vi tit
med håret hvidt
må mindes vores glade ungdom!

Cavillator

Hvis en eller anden kan mindes denne forening,
kunne det være interessant at høre nærmere.
Red

Akademiballerne førte til journalistik

I februarnummeret af Soranerbladet årgang 69 erindrer vor fortræffelige oversætter og kollega, Mogens Boisen sine unge år i artiklen: »Piger – Minder fra Sorø«. Og det får mig til at mindes de store årlige begivenheder, som ble-, vand- og kongeballerne var. Når rektor Raaschou-Nielsen ved morgensang forkyndte, at der var indtegning til et bal, blev alle eleverne nervøse, og i middagspausen styrtede alle i vildt trav gennem Klosterporten op ad Storegade for at komme først som indbyder til borgernes drømmeagtige skønheder: Lulu og Aase Ziegler, Elise og Gethe Hee og mange flere. De to tandlægedøtre, der siden blev så kendte, erobredes altid af gymnasiasterne, så de kaldtes lidt mali-ciøst for vandrepokalerne.

Der var jo ikke piger nok i den lille by Sorø, så de kom strømmende fra provinsbyer, herre- og præstegårde og fra selveste København.

At disse piger kunne sætte et drengehjerte i brand, beviste undertegnede ved efter et kongebal i forrygende storm og øsende regn at cykle til Slagelse i håbet

om at se en mørkhåret skønhed, søster til de to lyshårede elever. Uheldet var også ude, da min invitation gjaldt en buttet »flødebolle« med hår så gyldent som moden hvede og havblå øjne. Hun var efter rektors mening ikke fin nok til at komme til bal!

Men i stedet gik jagten til de tre redaktioner i byen, der hver gav 50 øre for nyheden, ialt kr. 1,50 til biografbillet på de fem første rækker og en dejlig makronkage. Nedskrivningen af disse nyheder blev den første spæde begyndelse i årenes løb til en lang række artikler i alle landets blade om rige og fantastiske oplevelser i troperne og i Arktis. I vor Sorøtids stærke drengedrømme bekræftes nok Giovanni Pappinis ord: »Evgit elskes kun de fjerne, de døde og de aldrig sete kvinder«!

B. Rosenkilde Nielsen (R 22)

Soranerfrokost

1. torsdag i hver måned kl. 12.15 i
Allegade 10 København F. Separat lo-
kale reserveret. Mad bestilles ala carte.
Tilmelding forud *ikke* nødvendig.
NB.: *Juniorer (årg. 79-84) betaler kun
halv pris for mad.*

»Bulesoldet« har bevaret sin gamle form med spising i festsalen, men i fortsættelse af spad-

sereturen i Akademihaven dances nu lanciers i Rektorhaven. Rektor og fru Lena svinger sig.

Jákup Hansen (S 39) til minde

Søndag, den 27. maj 1984 afgik ved døden i København Jákup Hansen ombudsdirektør i L/F Føroya Fiskasøla 64 år gammel.

Jákup var født i Torshavn, søn av grosserer Poul Hansen, som døde i 1973, og Anna Hansen, som stadig lever.

Poul Hansen, som stiftede grossistvirksomheden P/f Poul Hansen var hele sit liv knyttet til fiskerivirksomhed bl.a. P/f Kimbil og senere som stifter og leder af P/f Bacalao, Torshavn.

Jákup blev student fra Sorø i 1939, studerede økonomi og blev cand. polit. i 1947.

Det var derfor meget nærliggende, at Jákup allerede dengang viste stor interesse for alt det, som faderens virksomhed omfattede.

Dette var ved den tid, da L/F Føroya Fiskasøla blev stiftet, og Jákup, som havde stor interesse for den forretningsforbindelse, som havde været mellem Færøerne og særdeles Spanien, kom med det samme i arbejde og blev ombudsmand for L/F Føroya Fiskasøla, med bopæl i Spanien.

Han blev gift i 1949 med Eva Bogenhagen, som var jurist. De boede i Spanien til 1959, da de flyttede til Danmark og bosatte sig i Rungsted.

Eva døde for kun 14 dage siden og nu Jákup.

Dette var et chock for deres børn og familien på Færøerne og i København.

Vores medfølelse går til alle de pårørende og selvfølgelig til børnene, som er meget godt kendt her på Færøerne.

Da L/F Føroya Fiskasøla blev stiftet i 1948, var formålet at formidle hele salget, som da var saltfisk og klipfisk, indenfor den nystiftede salgforening.

Det blev Jákup, som skulle repræsentere Fiskasøluna, først og fremmest i Spanien.

Der gik ikke lang tid, før han talte spansk og senere portugisisk og italiensk.

Eftersom han havde bopæl i Spanien og rejste regelmæssigt til Portugal, Italien og Grækenland, blev han særdeles kendt

med markedsforholdene for færøsk salt- og klipfisk i disse lande.

Også blev han velkendt af alle, som repræsenterede import af salt- og klipfisk til disse lande.

Fremgangsmåden var den, at Jákup sendte de nødvendige oplysninger hjem, hvordan forholdene var på de nævnte markeder og gav de nødvendige råd, og beslutninger blev så taget hjemme på Færøerne efterpå.

Efter at Jákup var flyttet til København, var der en periode, hvor Fiskasølan havde været nødt til at sælge til det brasilianske marked, og dette salg blev for det meste administreret i København.

Senere var Jákup i nogle år direktør for Nordafar.

Efter at han havde fratrukket direktørjobbet i Nordafar, fik Fiskasølan kontor i København, hvor Jákup var leder.

Alt dette blev ændret, da Færøerne for alvor startede frysevirksomhed af fisk til eksport, først til England via Grimsby og senere til U.S.A.

Selvfølgerig var Jákup med i alt dette, men det, som hele tiden havde været hans hovedopgave, var at passe markedet i Sydeuropa, og dette fortsatte til denne dag.

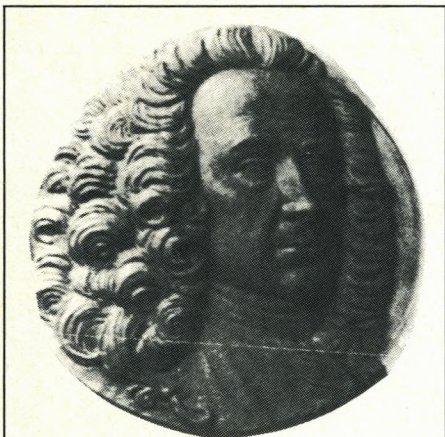
Det var en lang periode, at Jákup repræsenterede L/F Føroya Fiskasøla og sammen med Eva viste gæstfrihed over for vores landsmænd og de mange fremmede, som kom for at træffe ham i forbindelse med dette hans ansvarsfulde arbejde. Det er ikke for meget sagt, at Jákup i disse mange år gjorde en ypperlig indsats for færøsk import.

Jeg har kendt Jákup fra den første dag, han blev ansat i L/F Føroya Fiskasøla og han og jeg har i disse 36 år haft et nært venskab.

Jeg vil mindes Jákup og Eva med taknemmelighed.

Ære være deres minde.

Leif Waagstein (S 25)

Her er en gengivelse af Harald Salomons broncerelief af Ludvig Holberg, som der endnu er en chance for at erhverve for 885,00 norske kr. hos Transitrade Ltd Inn-dalsveien 104, N. 5032 Minde Norge (se sept. nr. af SB).

Batøk/fik-fak kamp – Kbh.

»Den årlige batøk/fik-fak kamp mellem soranere og herlovianere i Charlottenlund på Kristi Himmelfartsdag blev krydret af et flot fremmøde af den ældre generation med »Dams« i spidsen, som i frokostpausen underholdt med tidligere storhedstid hvor man sad til lang-bords og hvor »toiletterne« var markeret med skilte for soranere, damer og herlovianere.

Kampen formede sig traditionen tro, selv om arrangør og overdommer Poul Ammentorp (H) fastlagde at der kun måtte spilles med een hånd, (i håbet om at herlovianerne for en gangs skyld ville gøre sig gældende) som en duel mellem under-tegnede og Eskild Kyhn (S 62), hvor først-nævnte hjemførte den strålende pokal.

Husk næste år samme tid og sted«.

Venlig hilsen Chr. Eifer (S 61)

Gunner Engberg Lind

har fået et senior-stipendiat i historie ved Københavns Universitet.

Batøksammenkomst – Fyn

»Traditionen tro holdt de fynske Soranere Batøksammenkomst den første søndag i juni. Desværre afholdes denne søndag også andre arrangementer, så hvis sammenkomsten var blevet fastsat til en anden søndag, var der måske kommet flere. Traditionen tro foregik det hos Jens Møldrups og Gloria ved Vissenbjerg, de gav som sædvanlig dejlig frokost, men vi sad inden døre. Vejret tegnede om formiddagen ikke godt, men efterhånden blev det solskin, således at vi også i den retning kunne følge traditionerne. Imidlertid havde det tidligere regnet en del, og vores eng var meget fugtig og fedtet, så kæppene var næsten ikke til at vælte eller få op af jorden. Derfor og fordi vi var så mange deltagere, trak kampen ud, og det blev langt over normal frokosttid, inden formanden dekreterede, at uanset om en pave endnu ikke var kommet, så skulle vi holde kl. 14. Det satte åbenbart fart i nogen, kort før tid var der 3 kejsere, og 4 min. i 2 blev Olaf Teusch pave. Vi var 16 mand, som kæmpede, og et par sad ovenikøbet og så på, næsten alle havde damer med, så der var fint fremmøde. Niels Lund havde endda taget en rigtig nuværende soraner med (søn). Fra Jylland havde indfundet sig Peer Kasten (R 37). Han og hans kone måtte desværre gå tidligt, men forhåbentlig fik de alligevel noget med hjem til Jylland. Yderligere var der kommet et hold fra *Faxe*, nemlig flasker til almindelig opmuntring under kampen og senere. Under det efterfølgende frokostbord blev paven hyldet på behørig vis af den foregående pave Flemming Borch Jensen, der nu kan trække sig tilbage fra mange års cølibat.

Under måltidet blev der aftalt almindelig generalforsamling ledet af Ole Mitens som dirigent. Det lykkedes ham at gennemføre dagsordenen, således at alle undervejs havde ordet og helst i munden på naboen.

Valg til bestyrelsen (formand, kasserer og referent) var genvalg, men da der nu er ihvertfald 2 kvindelige gammelsoranere på Fyn, og da den ene var tilstede, var der forslag om at vælge en kvinde til bestyrelsen. Dette skete så ved udvidelse af bestyrelsen, som herefter består af 4 medlemmer med Birgitte Løye, Kertemind, som det fjerde medlem. Formandens, Olaf Teusch's beretning blev godkendt, og i den forbindelse blev det diskuteret, hvordan festlighederne omkring Sorø's og Holbergs jubelår skulle fejres. Der var ikke stemning for fællesarrangement for Fyn til arrangementet i Sorø i begyndelsen af juli; det må hver enkelt så ordne. Men der var stor stemning for at arrangere noget fælles i begyndelsen af december, helst på den måde, at vi tager til København og går i det Kgl. Teater, og vi tager forbindelse med hovedbestyrelsen, således at vi kan blive hængt på så tidligt som muligt.

E. Lind

Frokosten den 7. juni

Vi fik bord nede, førstesalen lod sig ej bemane, men alligevel sad vi hyggeligt bænked, uforstyrrede, i en afslappet atmosfære. Forhånds-tilmeldingen til frokosten svigter, og køkkenet har følgelig et problem med antallet af platter: Hvor mange? Enten er der over- eller under-skud! Restauratøren foreslår, at vi simpelthen går over til á la carte, så kan enhver bestille lige akkurat det hun/han lyster, meget eller lidt, dyrt eller billigt – og ventetiden bliver ikke lang til en frokost om torsdagen. Måske vil et sådant arrangement, hvor man ikke låser sig fast på en dyr platte, lokke flere til! Det er jo først og fremmest det *soranske samvær* vi møder op for at deltage i – ikke traktementet!

10 kom stimende (Saxtorphs malende udtryk!) til junifrokosten: Nestor Laurids

Schröder 25, Dan Fink 27, Peter Waagstein 31, Niels Tholl 33, Paul Rantzau 37, Niels Saxtorph 40, Thyge Winther-Jensen 54, Hans Kiesow og Kim Sverre 73, samt benjamin-inden Ulla Bergen fra 1980. I alt et spand på 60 årgange, udmærket, men ej rekord. Vi har (takket være Herluf R 1909 og John Chr. Jensen S 1979) jo været oppe på 70!

Næstformand Thyge bød velkommen og hængte sig ej udi formalia. Herlig snak rådede. Hans og Saxie fordybede sig en en lærd disput vedrørende science fiction kontra fantastisk litteratur, mens andre debatterede fremmedord og deres rette brug; 2 soranere blev i denne forbindelse nævnt med respekt: Zoologen Ragnar Spärck (S 1914) der, som censor, til en examinand – der brugte mange fremmedord – udbrød: »Jamen, så brug dog danske termini, menneske«! og: Lektor ved Sorø Akademi Erling Pihlkjær der har givet dette almengyldige råd én gang for alle: »Man skal aldrig bruge fremmedord uden plausibel grund«! – Thyge introducerede nu dagens taler der havde valgt ældre beskrivelser af klosteromgangen i Sorø som et aktuelt emne. Støttet af et omfangsrigt illustrationsmateriale, blandt andet fra Fontenay, prøvede foredragsholderen at mane et billede frem af det evigt tabte: den vældige, romanske ambitus hvis sidste rester så ganske meningsløst – på Stemanns foranledning – blev revet ned et par år før den nuværende hovedbygning blev taget i brug i 1827!

Da undersøgelserne ikke er afsluttede, vil referat ikke fremkomme. *Rantzau*

Runde fødselsdage okt. 1984

2. Fhv. kolonibestyrelser Nicolai August Binzer (f. 1904, '18), s.k.a. Kejserensvej 3, 3480 Fredensborg.
2. Redaktør Mogens Tverskov (f. 1924, S 43), Thyras Allé 5, 5250 Fruens Bøge.
3. Direktør Knud F. Lambrethsen (f. 1899, R 17), 3050 N.E.-48th. Court, Lighthouse Point, Florida 33064, USA.

3. Sagfører Kaj Lindschouw (f. 1924, S 43), Zahlesvej 10, 4100 Ringsted.
 4. Statsaut. rev. Jørgen Jørgensen (f. 1924, S 45), Æblegården 3, Sundet pr. 8700 Horsens.
 6. Arkitekt Jørgen Erik Jensen (f. 1924, R 41), Kildevangs Allé 16, 8260 Viby J.
 6. Filialbest. Osvald Kristensen (f. 1914, R 30), Thulinbah, Queensland 4376 Box 23, Australien.
 6. Overlæge, dr. med. Karl A. Steffensen (f. 1914, S 33), Hovangsvej 13, 9500 Hobro.
 9. Købmand Evald Andreasen (f. 1909, R 25), s.k.a. Backersvej 92, 2300 København S.
 11. Dir. Eyvind Borgen (f. 1934, R 52), s.k.a. Rungstedvej 115, 2960 Rungsted Kyst.
 11. Disponent Paul Waarst (f. 1914, R 31), Allégade 17,3., 2000 København F.
 12. Dir. Oscar Friis (f. 1899, '15), 2393-2E Via Mariposa, W. Leisure World Laguna Hills, Cal. 92653, USA.
 12. Hans N. Hansen (f. 1889, '05), 3024 Vane St., Omaha 12, Nebr., USA.
 12. Maskinmester Erik Gunner Holck (f. 1894, R 12), Bauneporten 22, v. 93, 2800 Lyngby.
 17. Godsforvalter Henning Bastrup (f. 1934, S 54), Peter Hansens Vej 2A, 5600 Fåborg.
 17. Sognepræst Christen Nielsen (f. 1924, S 42), Langebæk Præstegård, 4772 Langebæk.
 18. Kontorchef, cand. jur. Arne Arntzen (f. 1904, S 22), Vingårds Allé 50, 2900 Lyngby.
 19. Civ. ing. Mogens Brix Haupt (f. 1934, S 53), Spejderbakken 9, 2960 Rungsted Kyst.
 21. Lektor Otto Høyer (f. 1909, S 27), Grev Schacks Vej 4, 6270 Tønder.
 24. Krim. ass. Leif Jochimsen (f. 1909, R 26), Hestehavevej 1, Tågeskov pr. 4731 Brandelev.
 25. Civ. ing. Orla Gerdil (f. 1909, S 27), Dyssevej 22, 4490 Jerslev Sj.
 30. Værkmester Gunnar Hallasmøller (f. 1914, S 33), Jernbane Allé 55, 2720 Vanløse.
S.k.a.: Sidste kendte adresse.
-
- MEDLEMSKONTINGENTET**
er af generalforsamlingen fastsat til kr. 90,- i 1984. For medlemmer fra og med årgang 1977 samt for medlemmer, der er fyldt 67 år, dog kun kr. 55,-. Medlemmer, som aftjener deres værnepligt, er kontingentfrit et år, når meddelelse herom gives til:
- Soransk Samfunds kasserer:**
Direktør Finn Harlang
Dronningens Tværgade 30
1302 København K.
Telefon (01) 13 86 66
Postgiro 4 00 17 10
Kontingent giro 3 27 13 07
- Betaling**
Til de medlemmer, der er bosat i Danmark, på Færøerne, i Norge, Finland og på Island fremsendes fortrykte girokort. Medlemmer bosat i det øvrige udland, bedes tilsende os en check trukket på en dansk bank og lydende på danske kroner (det koster ellers Samfundet d. kr. 30,00 at indløse en check). Denne indbetaling må gerne komme kassereren i hænde uden yderligere opfordring, hvorved Samfundet sparer tid og penge til opkrævning.
-
- Henvendelse vedrørende SORANSK SAMFUND**
stiles til:
Formanden, borgmester, Ib Juul
Herlev Rådhus, Bygaden 90
2730 Herlev
Telefon (02) 94 06 33
-
- SORANERBLADET:** Redaktion
Svend Ranvig
Kongebrovej 28
4180 Sorø
(03) 63 08 57 (bedst 18-19)
-
- SORANERBLADET:** Administration
Direktør Finn Harlang
Dronningens Tværgade 30, 1302 Kbh. K.
(01) 13 86 66
-
- Adresseændringer**
meddeles til det lokale postkontor, der lader besked gå videre til kassereren.
- Sorø Bogtrykkeri APS
Alleen 9, 4180 Sorø
(03) 63 05 75
-

2079 ■

1981 ■ 00

J L RAASCHOU-NIELSEN

PARKVEJ 10

2960 RUNGSTED KYST

***Dybfrosne
desserter, brød
og bagværk.***

Mette Munk A/S
Gøteborggade 5 · 5000 Odense, Danmark
Tlf. 09-13 44 13